

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL X SKUNDO NR. 5D-2026/2.2-1232 PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2026-10-21 Nr. PA-141
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierė 2026 m. liepos 21 d. gavo X (toliau – Pareiškėja) skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jos 2026 m. balandžio 1 d. prašymą dėl maitinimo įmonės „Pas suvalkietę“ (toliau – Įmonė) veiklos keliamo triukšmo mažinimo (toliau – Skundas).

2. Skunde, be kita ko, nurodyta:

2.1. Pareiškėja kartu su kitais namo, esančio <...>, Vilniuje (toliau – Namas), gyventojais jau ne kartą kreipėsi į Savivaldybę dėl Įmonės, kuri įsikūrusi Namo pirmame aukšte (<...>, Vilniuje), keliamo triukšmo, tačiau situacija nesikeičia, Įmonės keliamas triukšmas kelia grėsmę Namo gyventojų sveikatai, pažeidžia jų teisę į saugią aplinką. Pareiškėja dėl Įmonės keliamo triukšmo taip pat ne kartą kreipėsi į policiją.

2.2. Pareiškėjos nuomone, Įmonės veiklos keliamas triukšmas „ženkliai viršija didžiausią leidžiamą triukšmo ribinį dydį“ ir dieną, ir vakare.

„Dėl nuolat keliamo triukšmo buvo iškviešti Savivaldybės pareigūnai, kurie 2026-02-14 specialia aparatūra“ Pareiškėjos bute Nr. <...> tikrino Įmonės keliamo triukšmo lygį, tačiau „apie tyrimo rezultatus jokios iki šiol informacijos nepateikta.“

2.3. Paskutinį kartą minėtu klausimu į Savivaldybę kreiptasi 2026 m. balandžio 1 d. (toliau – Prašymas), prašyta „Panaikinti Įmonei licenciją prekiauti alkoholiu. 2. Įvertinti, ar Įmonės savininkas / vienas iš savininkų Y gali toliau eiti Vilkpėdės seniūnijos Geležinio Vilko seniūnaičio bei Vilkpėdės seniūnijos seniūnaičių sueigos pirmininko pareigas. 3. Įpareigoti Įmonės savininkus organizuoti renginius taip, kad netrikdytų greta esančių butų savininkų ramybės.“ Savivaldybė iki šiol nepateikė atsakymo į šį kreipimąsi.

TYRIMO IŠVADOS

3. Tyrimo metu Seimo kontrolierė 2026 m. liepos 27 d. raštu Nr. SE-1923 kreipėsi į Savivaldybę, Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą (toliau – NVSC) ir Vilniaus apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą (toliau – VPK), prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes (1 priedo 1 punktas).

4. Savivaldybė 2026 m. rugpjūčio 20 d. raštu Nr. A51-139921/26 pateikė Seimo kontrolierei paaiškinimus, informaciją ir dokumentus (1 priedo 2 punktas).

5. NVSC 2026 m. rugsėjo 11 d. raštu Nr. (10-12 15.1.1 Mr)2-37375 pateikė Seimo kontrolierei paaiškinimus ir informaciją (1 priedo 3 punktas).

6. VPK 2026 m. rugsėjo 11 d. raštu Nr. 10-S-17183(1.44E-10) pateikė Seimo kontrolierei paaiškinimus ir informaciją (1 priedo 4 punktas).

7. Tyrimui aktualus teisinis reguliavimas, įtvirtintas Seimo kontrolierių įstatyme (toliau – SKĮ), Vietos savivaldos įstatyme (toliau – VSI), Triukšmo valdymo įstatyme (toliau – TVĮ), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme (toliau – VSPĮ), Viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ), ir teismų praktika, suformuota Konstitucinio Teismo (toliau – KT) nutarimuose ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) jurisprudencijoje, pateikiami atitinkamai 2 ir 3 prieduose.

8. Kaip ne kartą yra konstatavęs KT, Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas suponuoja tai, kad visos valstybės institucijos ir pareigūnai turi vykdyti savo funkcijas vadovaudamiesi Konstitucija ir teise, taip pat turi tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus bei vadovautis konstituciniu valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms imperatyvu (3 priedo 1 punktas).

Remiantis LVAT praktika, kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) ir gero administravimo bei atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).

Asmens teisė į sveikatos apsaugą ir sveiką aplinką užtikrinama Konstitucijos 53 ir 54 straipsniuose, kuriuose, be kitų nuostatų, įtvirtinta valstybės pareiga rūpintis žmonių sveikata, valstybės ir visos visuomenės pareiga saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių, nustatyti pagrindiniai Lietuvos valstybės aplinkos apsaugos politikos tikslai ir kryptys.

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – ir Konvencija) 8 straipsnis saugo asmens teisę į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, būsto neliečiamybę ir susirašinėjimo slaptumą. Nors Konvencijoje nėra aiškiai įtvirtintos teisės į švarią ir ramią aplinką, tačiau Europos Žmogaus Teisių Teismas savo jurisprudencijoje yra atskleidęs platesnį teisės į būsto neliečiamybę turinį, nurodydamas, kad asmuo turi teisę į būsto neliečiamybės gerbimą, reiškiančią ne tik teisę į atitinkamą plotą, bet ir teisę į ramų naudojimąsi juo. Teisės į būsto neliečiamybės gerbimą pažeidimai neapsiriboja konkrečiais ar fiziniais pažeidimais, pvz., neteisėtu patekimu į būstą, bet apima ir tuos, kurie nėra konkretūs ar fiziniai, pvz., triukšmas, tarša, kvapai ar kitos suvaržymo formos (3 priedo 2 dalis).

Vadovaujantis VSI 6 straipsnio 1 dalies 35 punktu (2 priedo 3 punktas), viena savivaldybės savarankiškųjų funkcijų yra savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas.

TVĮ (2 priedo 4 punktas) 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti veiklos, kurią vykdant skleidžiamas triukšmas, valdymą, siekti išvengti klausos sutrikimų ar netekimo, apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą bei aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio. Pagal 3 straipsnio 1 dalį vienas pagrindinių triukšmo valdymo principų – žmogaus apsauga nuo triukšmo, reiškiantis, kad joks asmuo neturi būti veikiamas tokio lygio triukšmo, dėl kurio kyla pavojus jo gyvybei ir sveikatai (1 p.); žmogaus gyvenimo kokybės užtikrinimas (2 p.).

Pagal TVĮ 30 straipsnį (1 ir 3 punktai) asmenys turi teisę reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai, gauti iš valstybės ir savivaldybių

institucijų teisingą informaciją apie triukšmo lygius, triukšmo prevencijos ir jo mažinimo priemonių įgyvendinimą, leidžiamus triukšmo normatyvus. TVĮ 4 straipsnis nustato, kad valstybinį triukšmo valdymą pagal kompetenciją, be kitų institucijų, įgyvendina ir savivaldybių institucijos. Jų kompetenciją vykdant triukšmo valdymą nustato TVĮ 13 straipsnis, kurio 1 dalyje apibrėžta savivaldybių tarybų kompetencija, o 2 dalyje – savivaldybių vykdomųjų institucijų ir kitų pavaldžių viešojo administravimo subjektų kompetencija. TVĮ 27 straipsnis nustato, kokias priemones turi teisę laikinai taikyti savivaldybių institucijos kartu su įgaliotomis institucijomis (siekdamos apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, savivaldybių institucijos kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija turi teisę laikinai apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą, taikyti kitas jo mažinimo priemones).

Kaip nustatyta VSĮ 4 straipsnyje, pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: teisėtumo (Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais), savivaldybės bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo (Savivaldybės institucijų priimti sprendimai savivaldybės bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių), reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę (Savivaldybės institucijos ir įstaigos įstatymų nustatyta tvarka pagal kompetenciją privalo įvertinti ir motyvuotai atsakyti savivaldybės gyventojams ar jų atstovams į jų pateiktus pasiūlymus), žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo (Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių).

9. Pareiškėja skundžiasi Savivaldybės pareigūnų veiksmais (neveikimu) sprendžiant Įmonės veiklos keliamo triukšmo Pareiškėjos ir kitų asmenų gyvenamojoje aplinkoje (Name) problemą, nurodo, kad negavo informacijos apie 2026 m. vasario 14 d. atlikto patikrinimo rezultatus ir atsakymo į Prašymą.

10. Dėl Pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 9 d. prašymo:

10.1. Remiantis LVAT praktika viešojo administravimo subjektas, bet koku būdu gavęs informaciją apie galbūt padarytus pažeidimus, pagal kompetenciją turi patikrinti tokią informaciją, ją įvertinti ir reaguoti į ją nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta būdu (3 priedo 2 punktas). Vadovaujantis VAĮ 33 straipsnio 13 dalimi, ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas gavus skundą dėl ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo, kai įvertinus turimą informaciją kyla pagrįstų įtarimų, kad ūkio subjekto veikla gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms (2 priedo 5 punktas).

Nagrinėjamu atveju Savivaldybė, gavusi Pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 9 d. prašymą (Savivaldybėje registruota 2025 m. rugsėjo 24 d., reg. Nr. A50-31456/25; toliau – 2025 m. Prašymas; 1 priedo 2.1 papunktis) dėl Įmonės veiklos keliamo triukšmo (garsiai grojamos muzikos ir kitokio triukšmo, prašant panaikinti Įmonei licenciją prekiauti alkoholiniais gėrimais patalpose, esančiose Name ir kt.), 2025 m. rugsėjo 27 d. – 2025 m. spalio 12 d. atliko penkis Įmonės veiklos patikrinimus nakties metu, tačiau teisės aktų pažeidimų nenustatė.

Savivaldybė 2025 m. spalio 14 d. raštu Nr. A51-163805/25 (toliau – 2025 m. Atsakymas) pateikė atsakymą į 2025 m. Prašymą ir informavo Pareiškėją apie atliktus Įmonės veiklos patikrinimus ir jų rezultatus (1 priedo 2.1 papunktis).

10.2. Savivaldybė, pateikdama Pareiškėjai 2025 m. Atsakymą, paaiškino jai, kad ramybės gyvenamosiose patalpose turi įsivyrėti nuo 19 val., o pagal Lietuvos higienos normą HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų

aplinkoje“, patvirtintą sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 (toliau – Higienos norma), gyvenamosiose patalpose dienos metu (nuo 7 iki 19 val.) leidžiamas maksimalus 55 decibelų garso lygis, vakaro metu (nuo 19 iki 22 val.) leidžiamas maksimalus 50 decibelų garso lygis, o nakties metu (nuo 22 iki 7 val.) – maksimalus 45 decibelų garso lygis.

Šio tyrimo metu pastebėta, kad 2025 m. Atsakyme Savivaldybė taip pat abstrakčiai pažymėjo, kad Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai vertina asmenų skunduose ir prašymuose nurodytą informaciją dėl skleidžiamo triukšmo ir organizuoja patikrinimus pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje. Taip jie gali visapusiškai, išsamiai ir objektyviai ištirti ir įvertinti visas svarbias faktines aplinkybes bei nustatyti, ar trikdoma viešoji rimtis, galimus pažeidimus tinkamai užfiksuodami.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad Savivaldybės pareigūnai 2025 m. Atsakyme nepaaiškino Pareiškėjai, kokias konkrečias faktines aplinkybes, atlikdami patikrinimus dėl triukšmo, jie įgalioji nustatyti ir koku būdu jas užfiksuoti, kodėl galimai jų turima įranga užfiksuotas garso lygis negali būti panaudotas kaip įrodymas administracinėje teise.

Pažymėtina, kad remiantis LVAT praktika viešojo administravimo subjektų (šiuo atveju – Savivaldybės) veiksmai turi būti aiškūs ir nedviprasmiški (3 priedo 2 punktas).

Vadovaujantis VSPĮ 15 straipsniu, NVSC pagal asmenų prašymus, pranešimus ar skundus vykdo visuomenės sveikatos saugos reglamentų (higienos normų), kurių kontrolė nėra pavesta kitiems viešojo administravimo subjektams, laikymosi kontrolę (valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę) pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytą kontroliuojamų sričių sąrašą (2 priedo 6 punktas). Vadovaujantis TVĮ 22 straipsniu, triukšmo matavimai atliekami standartizacijos norminių dokumentų nustatyta tvarka (pvz., Higienos norma ir kt.) (2 priedo 4 punktas).

Vadovaujantis VAĮ įtvirtintu įstatymo viršenybės principu, Savivaldybės pareigūnai turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems nustatyti laikantis VAĮ nustatytų reikalavimų (2 priedo 5 punktas).

Atsižvelgus į pirmiau nurodytas aplinkybes (Savivaldybė nurodo, kad jos pareigūnai ištiria ir įvertina informaciją dėl skleidžiamo triukšmo, galimus pažeidimus tinkamai užfiksuoja, nurodo triukšmo ribinius dydžius, lyg jie būtų įgalioji matuoti triukšmo garso lygį), konstatuotina, kad Savivaldybės pareigūnų veiksmai atliekant Įmonės veiklos patikrinimus nebuvo aiškūs, Pareiškėjai galėjo susidaryti įspūdis, kad Savivaldybės pareigūnai turi įgaliojimus išmatuoti Įmonės veiklos skleidžiamo triukšmo lygį jos bute. Tai patvirtina Skunde nurodytos aplinkybės, kad Savivaldybės pareigūnai, specialia aparatūra Pareiškėjos bute tikrino Įmonės keliamo triukšmo lygį (pažymos 2.2 papunktis).

Savivaldybės pareigūnai Skundo tyrimo metu Seimo kontrolierei motyvuotai paaiškino, kad Savivaldybė triukšmo lygio matavimų neatlieka, nes pareigūnai nėra įgalioji atlikti triukšmo lygio matavimų, kurie galėtų turėti kokią nors teisinę reikšmę. Tam, kad būtų galima remtis atliktais triukšmo lygio matavimais, juos turi atlikti akredituotos laboratorijos specialistai, vadovaudamiesi Lietuvos standartais LST ISO 1996-1:2017 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir įvertinimas. 1 dalis. Pagrindiniai dydžiai ir vertinimo procedūros“ ir LST ISO 1996-2:2017 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 2 dalis. Garso slėgio lygių nustatymas“, naudodami metrologinę patikrą turinčią įrangą (1 priedo 2.3 papunktis).

Savivaldybė Seimo kontrolierei pažymėjo, kad „Triukšmo matavimus atlieka Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija, kuri turi turėti galiojantį Europos akreditacijos organizacijai priklausančios akreditavimo įstaigos išduotą akreditavimo pažymėjimą, suteikiantį teisę atlikti triukšmo ribinių dydžių triukšmo rodiklių matavimus.“

Pažymėtina, kad Savivaldybė 2025 m. Atsakyme išsamiai nepaaiškino Pareiškėjai Savivaldybės kompetencijos triukšmo valdymo klausimais, neinformavo apie viešojo administravimo instituciją, įgaliotą organizuoti triukšmo lygio matavimus, taip neužtikrino savo veiklos aiškumo ir suteikė Pareiškėjai nepagrįstų lūkesčių, kad Savivaldybei atlikus patikrinimą jos būtų jokių kitų triukšmo matavimų atlikti nebereikia.

10.3. Pabrėžtina, kad Savivaldybė, privalanti įgyvendinti triukšmo prevenciją ir triukšmo valdymą, yra atsakinga už tai, kad gyventojai nepatirtų neleistino triukšmo, o triukšmo šaltinio subjektui būtų taikomos teisės aktuose nustatytos priemonės. Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų ir padėti asmeniui. Todėl, gavusi Namo gyventojų skundus ar prašymus, ir įvertinusi tai, kad triukšmas galimai blogina žmonių gyvenimo kokybę ir kelia grėsmę jų sveikatai, Savivaldybė privalėjo savo iniciatyva kreiptis į NVSC dėl triukšmo matavimų atlikimo ir jo lygio nustatymo.

11. Dėl informacijos apie Savivaldybės 2026 m. atliktų Įmonės veiklos patikrinimų rezultatus ir Savivaldybės atsakymo į Prašymą nepateikimo

11.1. Kaip minėta, TVĮ 30 straipsnyje asmenims suteikta teisė reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai, taip pat gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų teisingą informaciją apie triukšmo lygius, jo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimą.

Remiantis LVAT praktika, asmuo, nepriklausomai nuo dokumento, kuriuo kreipiasi į viešojo administravimo subjektą, pobūdžio (skundas, pareiškimas, prašymas), turi teisę, kad šis kreipimasis būtų išnagrinėtas ir į jį būtų atsakyta teisės aktų nustatyta tvarka.

11.2. Pastebėtina, kad nagrinėjamu atveju nesutampa Skunde ir Savivaldybės šio tyrimo metu nurodytos aplinkybės dėl Įmonės veiklos patikrinimo 2026 m. pradžioje datos (Pareiškėjos teigimu, Įmonės veiklos patikrinimas buvo atliktas 2026 m. vasario 14 d.; Savivaldybė nurodo, kad Įmonės veiklos patikrinimas buvo atliktas 2026 m. sausio 18 d. ir pateikia tai patvirtinantį dokumentą – 2026 m. sausio 18 d. elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais „Dėl darbo rezultatų“ Nr. A121-1531/2026; pažymos 2.2 papunktis ir 1 priedo 2.2 papunktis). Iš 2026 m. sausio 18 d. elektroninio pranešimo tarnybinės veiklos klausimais turinio matyti, kad Įmonės veiklos patikrinimas dėl keliamo triukšmo buvo atliktas pagal Pareiškėjos pranešimą (patikrinimas buvo atliekamas Pareiškėjos bute, kuriame buvo girdimas triukšmas ir muzika).

Atsižvelgus į tai, kad Savivaldybė Seimo kontrolierei pateikė 2026 m. sausio 18 d. Įmonės veiklos patikrinimą patvirtinantį dokumentą, laikytina, kad Savivaldybė Pareiškėją turėjo informuoti apie 2026 m. sausio 18 d. atlikto patikrinimo rezultatus (patikrinimo metu informacija pasitvirtino, pareigūnai atsakingo asmens atžvilgiu taikė administracinio poveikio priemones pagal ANK 488 straipsnio 1 dalį, triukšmas buvo nutildytas; 1 priedo 2.4 papunktis).

Šio tyrimo metu nustatyta, kad Savivaldybė į Prašymą ketino atsakyti 2026 m. balandžio 27 d. raštu Nr. A51-74319/26 (toliau – 2026 m. Atsakymas), tačiau šis atsakymas nepasiekė Pareiškėjos, kadangi buvo išsiųstas klaidingu Pareiškėjos adresu (nurodytas neteisingas buto numeris; 1 priedo 2.4 papunktis). 2026 m. Atsakyme Pareiškėjai buvo pateikta informacija apie 2026 m. balandžio mėnesį atliktų 6 Įmonės veiklos patikrinimų dėl jos veiklos keliamo triukšmo po 22 val. rezultatus (patikrinimų metu pareigūnai nurodė, kad pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negavo).

Remiantis LVAT praktika, gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės

institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat suponuoją viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu.

Pabrėžtina, kad Savivaldybė šio tyrimo metu, gavusi iš Seimo kontrolierės informaciją apie Skundo turinį, nepagrįstai nepatikrino, kodėl Pareiškėja negavo 2026 m. Atsakymo, nepastebėjo 2026 m. Atsakyme nurodyto Pareiškėjos adreso klaidos ir pakartotinai neišsiuntė Pareiškėjai 2026 m. Atsakymo teisingu adresu. Taip pat pastebėtina, kad nors Prašymo bendraautoriai, be Pareiškėjos, yra dar 4 Namų gyventojai, nė vienas iš jų 2026 m. Atsakymas nebuvo adresuotas.

Taigi, Pareiškėja dėl Savivaldybės pareigūnų neatidumo ir nerūpestingumo negavo 2026 m. Atsakymo ir kartu informacijos apie 2026 m. sausio 18 d. atlikto patikrinimo rezultatus.

11.3. Svarbu pastebėti, kad 2025 m. Atsakymo turinys ir 2026 m. Atsakymo turinys – beveik analogiški, papildomai nurodyti vėlesni Įmonės veiklos patikrinimai, kreipimasis į Įmonę raštu. 2026 m. Atsakymo duomenimis, gavus Prašymą, Savivaldybės pareigūnai atliko 6 Įmonės veiklos keliamo triukšmo patikrinimus nakties metu (pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negauta). Savivaldybė 2026 m. balandžio 2 d. raštu, kreipėsi į Įmonę, prašydama įspėti darbuotojus, kad laikytųsi teisės aktų reikalavimų, gerbtų gyventojų teisę į poilsį, užtikrintų, kad langai ir durys būtų uždaryti, ir pagal galimybes sumažintų skleidžiamos muzikos garso lygį (1 priedo 2.4 papunktis).

Pastebėtina, kad Savivaldybė šio tyrimo metu nepateikė duomenų, kad nuo 2026 m. balandžio 2 d. iki Skundo Seimo kontrolierei pateikimo (2026 m. liepos 21 d., per beveik 5 mėnesius) būtų patikrinusi, kaip Įmonė laikosi Savivaldybės nurodymų. Pareiškėjos kreipimasis į Seimo kontrolierę liudija, kad problema tebebuvo aktuali ir šių metų vasarą, o Savivaldybės taikytos priemonės neveiksmingos. Todėl, gavusi Pareiškėjos skundus ar prašymus, ir įvertinusi tai, kad triukšmas galimai blogina žmonių gyvenimo kokybę ir kelia grėsmę jų sveikatai, Savivaldybė privalėjo imtis ir kitų priemonių šiai problemai spręsti, pavyzdžiui, savo iniciatyva kreiptis į NVSC dėl triukšmo matavimų atlikimo ir jo lygio nustatymo. Nesiimdama visų galimų priemonių gyventojų nusiskundimams dėl iš Įmonės sklindančio triukšmo problemai išsiaiškinti, Savivaldybė neveikė atsakingai, todėl pažeidė konstitucinį valstybės ir savivaldybių institucijų tarnavimo žmonėms principą.

11.4. Atsižvelgus į tai, kad abiejų Savivaldybės atsakymų turinys analogiškas, dėl 2026 m. Atsakymo darytinės tokios pačios išvados kaip ir dėl 2025 m. Atsakymo, t. y. Savivaldybė nepagrįstai 2026 m. Atsakyme išsamiai nepaaiškino Savivaldybės kompetencijos triukšmo valdymo klausimais, neinformavo apie viešojo administravimo instituciją, įgaliotą organizuoti triukšmo lygio matavimus, taip neužtikrino savo veiklos aiškumo ir sudarė prielaidas kilti nepagrįstiems lūkesčiams, kad Savivaldybei atlikus patikrinimą Pareiškėjos bute jokių kitų triukšmo matavimų atlikti nebereikia.

Savivaldybė turėjo pati imtis aktyvių veiksmų ir, savo iniciatyva kreiptis į NVSC dėl triukšmo matavimų atlikimo ir jo lygio nustatymo, tačiau tai nebuvo padaryta.

11.5. Šio tyrimo iš NVSC gautais duomenimis, Pareiškėja ir kiti Namų gyventojai į šią instituciją dėl Įmonės veiklos keliamo triukšmo nesikreipė (1 priedo 3 punktas), todėl teisinę galią turintys garso lygio matavimai gyvenamosiose patalpose nėra atlikti, o Pareiškėjos ir kitų Namų gyventojų teisių pažeidimai dėl Įmonės veikloje nesilaikomų ribinių garso lygių nustatyta tvarka neužfiksuoti. Dėl to kompetentingoms institucijoms nėra pakankamo pagrindo teikti reikalavimus Įmonei mažinti triukšmo lygį.

VPK duomenimis (1 priedo 4 punktas), nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2026 m. rugsėjo 7

d. nustatyta, kad Name iš viso užregistruoti 6 pranešimai dėl viešosios tvarkos pažeidimų, susijusių su Įmonės veikla. Į įvykius reagavę pareigūnai, atvykę į įvykio vietą, nė vienu atveju triukšmo fakto nenustatė.

Teigiamai vertintina tai, kad šio tyrimo metu VPK įsipareigojo iki 2026 m. spalio 30 d. įgyvendinti šias prevencines priemones: „VPK Vilniaus miesto antrajame policijos komisariate Įmonės adresas bus įtrauktas į pareigūnų reagavimo teritorijoje planus ir bus periodiškai tikrinamas“, „VPK Reagavimo valdybos pareigūnų bus prašoma vakarais periodiškai patikrinti nurodytą adresą, siekiant nustatyti, ar nepažeidžiama viešoji tvarka“, „VPK Vilniaus miesto antrojo policijos komisariato bendruomenės pareigūnams bus pavesta pabendrauti su Namo gyventojais, siekiant išsiaiškinti susidariusią situaciją, jos aplinkybes bei gyventojų lūkesčius“, „VPK Vilniaus miesto antrojo policijos komisariato bendruomenės pareigūnams bus pavesta prevenciniais tikslais pabendrauti su Įmonės vadove, priminti teisės aktų reikalavimus ir atkreipti dėmesį į būtinybę užtikrinti, kad vykdoma veikla netrikdytų aplinkinių gyventojų ramybės, poilsio ar darbo“ (1 priedo 4 punktas).

12. Apibendrinus pirmiau nurodytas išvadas, konstatuotina, kad Savivaldybė, nors ėmėsi triukšmo kontrolės priemonių pagal Namo gyventojų prašymus, tačiau Pareiškėjai ir kitiems Namo gyventojams nesuteikė reikalingos informacijos dėl teisinę galią turinčių garso lygio matavimų atlikimo institucijos ir jų atlikimo tvarkos, nepagrįstai pati neinicijavo, kad NVSC organizuotų iš Įmonės patalpų sklindančio triukšmo matavimus, nekontroliavo Savivaldybės pateiktų nurodymų Įmonei vykdymo, elgėsi nerūpestingai ir neatidžiai, neištaisė Pareiškėjos adreso klaidos 2026 m. Atsakyme (neišsiuntė 2026 m. Atsakymo ir kitiems Prašymo pareiškėjams – Namo gyventojams), todėl Pareiškėja ir kiti Namo gyventojai nebuvo oficialiai informuoti apie Savivaldybės 2026 m. atliktus Įmonės veiklos patikrinimus ir jų rezultatus. Galimai Įmonės veiklos keliamo triukšmo problemos neišspręstos per vienerius metus, neužtikrinta Pareiškėjos teisė į saugią nuo triukšmo aplinką.

Dėl pirmiau nurodytų aplinkybių darytina išvada, kad Savivaldybės veiksmai vykdant triukšmo prevencijos ir triukšmo valdymo funkciją konkrečiu atveju nebuvo pakankami, Savivaldybė nesilaikė gero administravimo ir tarnavimo žmonėms principų reikalavimų, pažeidė Pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą, todėl, vadovaujantis SKĮ 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu (2 priedo 2 papunktis), Skundas pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

13. Seimo kontrolierė Jolita Miliuvienė, vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia

Skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierė **Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui** rekomenduoja:

14.1. gavus toliau nurodytų Namo gyventojų sutikimą, kreiptis į NVSC dėl triukšmo lygio matavimų Namo gyvenamosiose patalpose organizavimo (X, gyv. <...>, Vilniuje; A – <...>; B – <...>; C – <...>; D – <...>), informuoti Seimo kontrolierę bei suinteresuotus asmenis apie rezultatus bei, kokių priemonių, prireikus, imtasi triukšmo lygiui mažinti;

14.2. paaiškinti Pareiškėjai Savivaldybės pareigūnų kompetenciją atliekant Įmonės veiklos patikrinimus ir galimai Savivaldybės pareigūnų naudoto prietaiso paskirtį – triukšmo lygiui matuoti (Seimo kontrolieriui pateikti rašto Pareiškėjai kopiją);

14.3. informuoti, kokių priemonių imtasi, kad ateityje nagrinėjant asmenų prašymus būtų laikomasi gero administravimo principo reikalavimų, užtikrintas Savivaldybės veiklos atitinkamais klausimais aiškumas ir išvengta techninių klaidų, dėl kurių pažeidžiamos asmenų teisės į gerą viešąjį administravimą.

Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti Seimo kontrolierę (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolieriui pateikti el. p. ombuds@lrski.lt arba per E. pristatymo informacinę sistemą).

Seimo kontrolierė

Jolita Miliuvienė

TYRIMO METU GAUTA INFORMACIJA

1. Tyrimo metu Seimo kontrolierė 2026 m. liepos 27 d. raštu Nr. SE-1923 kreipėsi į Savivaldybę, NVSC ir VPK, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes:

1.1. Savivaldybės buvo prašoma, pateikti motyvuotus paaiškinimus ir informaciją: kada Pareiškėja į Savivaldybę dėl Skunde nurodytos problemos kreipėsi pirmą kartą, kiek kartų iš viso kreipėsi (kartu pateikiant prašymų ir Savivaldybės atsakymų kopijas); kokie Savivaldybės 2026 m. vasario 14 d. atlikto patikrinimo rezultatai, ar triukšmo lygis Pareiškėjos ir galimai kituose butuose dieną ir vakare viršijo triukšmo lygio ribinius dydžius (kartu pateikiant patikrinimo rezultatus patvirtinančio dokumento kopiją); ar Savivaldybė iš tiesų nepranešė Pareiškėjai apie Savivaldybės 2026 m. vasario 14 d. atlikto patikrinimo rezultatus; jeigu taip – nurodyti priežastis ir raštu informuoti Pareiškėją apie nurodyto patikrinimo rezultatus (Seimo kontrolieriui pateikti rašto kopiją); ar Savivaldybė gavo Pareiškėjos 2026 m. balandžio 1 d. prašymą, jeigu taip – kodėl iki šiol nepateiktas atsakymas į jį; pateikti Pareiškėjai išsamų atsakymą į 2026 m. balandžio 1 d. prašymą (Seimo kontrolieriui – atsakymo kopiją); kokių veiksmų 2025–2026 m. ėmėsi Savivaldybė, kad Įmonės veiklos keliamas triukšmas nekenktų Namų gyventojų sveikatai (jeigu nesiimta priemonių arba neplanuojama jų imtis – nurodyti priežastis), ar buvo inicijuotas prekybos alkoholiu laiko keitimas, atitinkamos licencijos panaikinimas, jeigu ne – nurodyti priežastis.

1.2. NVSC – inicijuoti triukšmo lygio matavimus (dieną ir vakare) Pareiškėjos ir kitose gyvenamosiose patalpose, esančiose greta Įmonės naudojamų patalpų, ir informuoti Seimo kontrolierę apie rezultatus.

1.3. VPK – kiek kartų Pareiškėja (kiti Namų gyventojai) kreipėsi į policiją dėl Įmonės veiklos keliamo triukšmo 2025–2026 m., ar buvo nustatyta teisės aktų pažeidimų; kokių priemonių pagal kompetenciją ėmėsi policija, kad Pareiškėjos ir kitų Namų gyventojų teisės ir teisėti interesai nebūtų pažeidžiami.

2. Savivaldybė 2026 m. rugpjūčio 20 d. raštu Nr. A51-139921/26 informavo Seimo kontrolierę:

2.1. Savivaldybė yra gavusi Pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 9 d. prašymą (2025 m. Prašymas) dėl Įmonės veiklos keliamo triukšmo (garsiai grojamos muzikos ir kitokio triukšmo, prašant panaikinti Įmonei licenciją prekiauti alkoholiniais gėrimais patalpose Name ir kt.).

Savivaldybė 2025 m. spalio 14 d. raštu Nr. A51-163805/25 (2025 m. Atsakymas) pateikė atsakymą į 2025 m. Prašymą, pažymėdama:

2.1.1. „Suprantamas Jūsų susirūpinimas dėl galbūt nepaisomų teisės aktų reikalavimų, tačiau Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2017 m. lapkričio 2 d. pažymoje Nr. 4D-2017/2-1243 (Savivaldybėje registruota 2017 m. lapkričio 6 d., reg. Nr. A50-35354/17) nurodė, kad „Savivaldybė nėra prievartos (baudimo) taikymo institucija“. Veikdami pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme įtvirtintą savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės principą, visų pirma siekiame optimaliai ir efektyviai naudoti turimus resursus, kad atskleistume tikrąsias priežastis, sąlygojusias netinkamą asmenų elgesį. Jūsų pateikta informacija padeda įvertinti visuomenei nepriimtinos veiklos pobūdį (vienkartinis pažeidimas ar sistemingas teisės aktų nepaisymas) ir parinkti adekvačias priemones. Mūsų patirtis rodo, kad

problemas dažniausiai galima išspręsti geranoriškai bendraujant su asmenimis, kurių veiksmai (neveikimas) skundžiami, informuojant juos apie teisės aktų reikalavimus, patariant kaip tinkamai elgtis ateityje. Baudimas yra prievartos priemonė, kuri taikoma tik kaip kraštutinė, kai jau yra išnaudotos visos kitos galimos prevencinės priemonės.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 488 straipsnis (viešosios rimties trikdymas) nustato: „1. Šauksmai, švilpimas, garsus dainavimas arba grojimas muzikos instrumentais, kitokiais garsiniais aparatais ar kiti triukšmą keliantys veiksmai gatvėse, aikštėse, parkuose, paplūdimiuose, viešajame transporte ir kitose viešosiose vietose, o vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu – ir gyvenamosiose patalpose, įmonėse, įstaigose ar organizacijose, kai tai trikdo asmenų ramybę, poilsį ar darbą užtraukia baudą asmenims nuo aštuoniasdešimt iki dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams arba kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų iki trijų šimtų eurų. 2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų iki keturių šimtų eurų“.

Atsižvelgiant į tai, ramybė gyvenamosiose patalpose turi įsivyrėti nuo 19 val. ANK 488 straipsnyje nustatyta administracinė atsakomybė už viešosios rimties trikdymą gyvenamosiose patalpose tik vakaro ir nakties metu, o nukentėjęs asmuo ne vienas, o mažiausiai du, kadangi ANK 488 straipsnyje įvardijama daugiskaitos forma. Atsižvelgiant į tai, vieno asmens parodymai nėra pakankamas pagrindas pripažinti asmenį kaltu dėl konkretaus nusižengimo padarymo.

Svarbu žinoti, kad gyvenamosiose patalpose gali ir nebūti visiškos tylos. Pagal Lietuvos higienos normą HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 [...], gyvenamosiose patalpose dienos metu (nuo 7 val. iki 19 val.) leidžiamas maksimalus 55 decibelų garso lygis, vakaro metu (nuo 19 val. iki 22 val.) leidžiamas maksimalus 50 decibelų garso lygis, o nakties metu (nuo 22 val. iki 7 val.) leidžiamas maksimalus 45 decibelų garso lygis.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai vertina asmenų skunduose, prašymuose nurodytą informaciją dėl skleidžiamo triukšmo ir organizuoja patikrinimus pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje. Tokiu būdu, galima visapusiškai, išsamiai ir objektyviai ištirti ir įvertinti visas svarbias faktines aplinkybes bei nustatyti ar trikdoma viešosios rimtis. Jei yra trikdoma Jūsų ir kitų asmenų ramybė, poilsis ar darbas, galimus pažeidimus reikėtų tinkamai užfiksuoti, nes vieno asmens parodymai nėra pakankamas pagrindas pripažinti asmenį kaltu dėl konkretaus nusižengimo padarymo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai prieš atlikdami patikrinimus susisieki su Jumis ir informavo apie patikrinimų eigą ir tvarką bei nurodė, kad jei bus skleidžiamas triukšmas ar muzika, nedelsiant susisiekti su pareigūnais.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai Ž. J. ir A. B. pagal kompetenciją 2025 m. rugsėjo 27 d. apie 00.40 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2025 m. rugsėjo 27 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-23512/25(2.1.19E-VŠT). Patikrinimo metu pareigūnai viešosios rimties trikdymo ar kitų teisės aktų pažeidimų nenustatė, pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo pareigūnai taip pat negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai L. G. ir S. P. pagal kompetenciją 2025 m. spalio 4 d. apie 01.18 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2025 m. spalio 4 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-24181/25. Patikrinimo metu pareigūnai viešosios rimties trikdymo ar kitų teisės aktų pažeidimų nenustatė, pranešimų

dėl skleidžiamo triukšmo pareigūnai taip pat negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai A. K. ir K. A. pagal kompetenciją 2025 m. spalio 5 d. apie 00.30 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2025 m. spalio 5 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-24185/25. Patikrinimo metu pareigūnai viešosios rimties trikdymo ar kitų teisės aktų pažeidimų nenustatė, pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo pareigūnai taip pat negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai K. A. ir N. G. pagal kompetenciją 2025 m. spalio 10 d. apie 23.54 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2025 m. spalio 11 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-24992/25(2.1.15E-VŠT). Patikrinimo metu restoranas nedirbo, pareigūnai viešosios rimties trikdymo ar kitų teisės aktų pažeidimų nenustatė, pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo pareigūnai taip pat negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai R. R. ir M. D. pagal kompetenciją 2025 m. spalio 12 d. apie 02.35 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2025 m. spalio 12 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-24996/25(2.1.19E-VŠT). Patikrinimo metu pareigūnai viešosios rimties trikdymo ar kitų teisės aktų pažeidimų nenustatė, pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo pareigūnai taip pat negavo.

Sprendžiant asmens administracinės atsakomybės klausimą yra būtina vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu nekaltumo prezumpcijos principu bei iš jo išplaukiančiu *in dubio pro reo* principu, pagal kurį visos abejonės bei neaiškumai, kurie negali būti pašalinti, aiškintini traukiamo administracinės atsakomybės asmens naudai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis Nr. 2AT-24-139/2016).

Administracinė atsakomybė negali būti grindžiama prielaidomis, spėlionėmis, nuomone, todėl patraukti asmenis administracinės atsakomybės galima tik surinkus neginčijamus įrodymus apie asmens padarytą administracinį nusižengimą. Pareigūnų, įgaliotų asmenis patraukti administracinės atsakomybės, išvados turi būti pagrįstos įrodymais, neginčijamai patvirtinančiais traukiamo administracinės atsakomybės asmens kaltę padarius pažeidimą ir kitas svarbias bylos aplinkybes, turi būti laikomasi asmens nekaltumo prezumpcijos principo. Nekaltumo prezumpcijos principas, įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnyje ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 2 dalyje, administracinių nusižengimų procese, be kita ko, reiškia, kad asmens traukiamo administracinės atsakomybės kaltė turi būti įrodyta bet kokią abejonę vertinant šio asmens naudai.

Jei ateityje bus skleidžiamas triukšmas ar kitaip trikdoma Jūsų ir kitų asmenų ramybė, poilsis ar darbas vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu, siūlome triukšmo skleidimo metu, nedelsiant kreiptis į policijos pareigūnus ar Savivaldybę, kad atvykę pareigūnai galėtų tinkamai užfiksuoti daromus pažeidimus. Tinkamas duomenų surinkimas ypač svarbus tiriant tokio pobūdžio galimus pažeidimus, nes tik surinkus neginčijamus įrodymus dėl viešosios rimties trikdymo galima kaltus asmenis patraukti administracinės atsakomybės.

2.1.2. „Savivaldybė 2022 m. gruodžio 8 d. išdavė licenciją Nr. A425E-216/22(2.17.2.99E-LIC) įmonei verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais kavinėje Name nuo 9 iki 22 val. Licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais galiojimas panaikinamas Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 34 straipsnio 16, 17, 18 ir 19 dalyse nustatytais atvejais. Kitų licencijų galiojimo panaikinimo pagrindų Įstatymas nenustato. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 618 patvirtintų Didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių [toliau – Taisyklės] 51 punktą, „Taisyklių 50 punkte nurodytos valstybinės priežiūros institucijos, įsigaliojus pagal kompetenciją jų priimtiems nutarimams dėl nuobaudų

skyrimo arba teismo nutarimams, nutartims dėl baudų už nustatytus Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10 punktų, 2 dalies 2, 3, 4, 6, 7, 8 punktų, 5–7 ir 9–11 dalių, 18 straipsnio 4 dalies 3 punkto, Taisyklių 36 punkto reikalavimų pažeidimus licencijų turėtojams skyrimo, taip pat Įstatymo 34 straipsnio 17 dalyje nurodytais atvejais privalo ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų apie tai raštu informuoti licenciją išdavusią instituciją“. Savivaldybė iš valstybinės priežiūros institucijų nėra gavusi informacijos apie įsigaliojusius kontroliuojančių institucijų nutarimus dėl ekonominių sankcijų taikymo už pažeidimus, dėl kurių gali būti naikinamas licencijų galiojimas.

Atsižvelgdami į tai, panaikinti licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais restorane „Pas suvalkietė“ Name neturime teisinio pagrindo.“

2.1.3. „Seniūnaičiai yra gyvenamosios vietovės atstovai, išrinkti gyventojų ir turintys VSĮ nustatytas teises bei pareigas. Seniūnaičiai veikia visuomeniniais pagrindais, o Vietos savivaldos Įstatyme nėra reglamentuota jų atleidimo iš pareigų tvarka ir pagrindai. Seniūnaičiai yra aktyvūs gyventojai, dalyvaujantys ir skatinantys kitus gyventojus domėtis ir dalyvauti sprendžiant vietos reikalus, išmanantys galimų problemų sprendimą, organizuojantys ir telkiantys gyventojus.

Seniūnaitis Y yra išrinktas Geležinio Vilko seniūnaitijos gyventojų, kurie nėra pareiškę priekaištų susijusių su jo, kaip seniūnaičio, veikla. Jūsų skunde nurodyta situacija restorane „Pas suvalkietė“ nėra susijusi su VSĮ nustatytais seniūnaičių pareigomis ar įgaliojimais. Vilkpėdės seniūnijos atstovai bendravo su Y, supažindino su Jūsų skundo esme, teisės aktų reikalavimais bei paprašė įspėti Įmonės darbuotojus, kad laikytųsi teisės aktų reikalavimų, gerbtų gyventojų teisę į poilsį bei pagal galimybes sumažintų skleidžiamos muzikos lygį, o ypač vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu arba ją nurodytu laiku išjungtų.

Jei ateityje pastebėsite, kad asmenys galbūt daro pažeidimus, apie tai praneškite policijai skambindami telefonu 112 ar naudodamiesi mobiliąja programėle ePolicija, ar parašydami anonimiškai <https://www.epolicija.lt/forms/report/anonymously> ar prisijungę per elektroninius valdžios vartus ir naudodamiesi elektronine paslauga <https://www.epaslaugos.lt>. Viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo užtikrinimas yra pagrindiniai policijos uždaviniai, todėl nenutrūkstamas policijos darbas organizuojamas visą parą.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupei galite pranešti telefonu (+370 5) 2197948 ar elektroniniu paštu viesoji.tvarka@vilnius.lt. Skundą galima pateikti prisijungus per elektroninius valdžios vartus ir naudojantis elektroninėmis paslaugomis <https://paslaugos.vilnius.lt/service/94>, <https://paslaugos.vilnius.lt/service/170>.

Viešosios tvarkos grupė kontroliuoja, kaip asmenys laikosi įvairių teisės aktų reikalavimų, todėl apgailestaujame, kad nėra galimybės skirti ypatingą dėmesį vienai konkrečiai problemai ir ne visada pavyksta į pranešimus reaguoti nedelsiant. Visa asmenų pateikiama informacija mums yra svarbi. Atsižvelgdami į prioritetus, pareigūnai kiekvieną pranešimą vertina individualiai ir pirmiausia imasi efektyvių priemonių, kad išsiaiškintų pažeidimų priežastis bei jas pašalintų. Savivaldybės padaliniai tik dalyvauja, bendradarbiauja užtikrindami viešąją tvarką, todėl neturi galimybės nuolat ir nedelsdami reaguoti į asmenų pranešimus apie galbūt padarytus pažeidimus.

Viešosios tvarkos grupės pareigūnai dirba pirmadieniais–ketvirtadieniais nuo 6 iki 23 val., penktadieniais nuo 6 iki 24 val., šeštadieniais nuo 0 iki 2 val. ir nuo 8 iki 24 val., sekmadieniais nuo 0 iki 2 val. ir nuo 8 iki 22 val.“

2.2. „Savivaldybės turimais duomenimis 2026 m. vasario 14 d. pranešimų dėl

skleidžiamo triukšmo iš įmonės nesame gavę.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupė 2026 m. sausio 18 d. buvo gavusi pranešimą dėl skleidžiamo triukšmo iš įmonės. Patikrinimo metu informacija pasitvirtino [Pareiškėjos bute prie uždarytų langų buvo girdima muzika ir triukšmas]. Pareigūnai atsakingo asmens atžvilgiu taikė administracinio poveikio priemones“ pagal ANK 488 straipsnio 1 dalį, triukšmas buvo nutildytas (2026 m. sausio 18 d. elektroninis pranešimas tarnybinės veiklos klausimais „Dėl darbo rezultatų“ Nr. A121-1531/2026).

Pareigūnai atsakingo asmens atžvilgiu taikė administracinio poveikio priemones.“

2.3. „Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai triukšmo lygio matavimų Pareiškėjos gyvenamojoje aplinkoje neatliko. Triukšmo lygio matavimus yra įgalios atlikti tik akredituotos laboratorijos. Savivaldybė matavimų neatlieka, nes Savivaldybės pareigūnai nėra įgalios atlikti triukšmo lygio matavimų, kurie galėtų turėti kokią nors teisinę reikšmę. Tam, kad būtų galima remtis atliktais triukšmo lygio matavimais, juos atliekantys akredituotos laboratorijos specialistai, vadovaudamiesi Lietuvos standartu LST ISO 1996-1:2017 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir įvertinimas. 1 dalis. Pagrindiniai dydžiai ir vertinimo procedūros“ ir Lietuvos standartu LST ISO 1996-2:2017 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 2 dalis. Garso slėgio lygių nustatymas“, naudoja metrologinę patikrą turinčią įrangą.“

Savivaldybė Seimo kontrolierei pažymėjo, kad „Triukšmo matavimus atlieka Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija, kuri turi turėti galiojantį Europos akreditacijos organizacijai priklausančios akreditavimo įstaigos išduotą akreditavimo pažymėjimą, suteikiantį teisę atlikti triukšmo ribinių dydžių triukšmo rodiklių matavimus.“

2.4. „Pareiškėjai 2026 m. balandžio 27 d. buvo pateiktas atsakymas Nr. A51-74319/26 apie patikrinimų rezultatus“ (2026 m. Atsakymas).

„Savivaldybė gavo Pareiškėjos ir kitų 4 Namų butų gyventojų (A – Nr. <...>, B – <...>, C – <...>, D – <...>) 2026 m. kovo 23 d. skundą (Savivaldybėje registruota 2026 m. balandžio 2 d., reg. Nr. A50-11681/26) [2026 m. Prašymas].

Savivaldybės 2026 m. Atsakyme nurodyta, kad jis adresuotas Pareiškėjai, tačiau šio tyrimo metu nustatyta, kad Savivaldybė 2026 m. Atsakymą išsiuntė klaidingu Pareiškėjos gyvenamosios vietos adresu (vietoje Nr. <...> buvo nurodė butą Nr. <...>).

2026 m. Atsakyme, be kita ko, pažymėta: „ANK 488 straipsnis (viešosios rimties trikdymas) nustato: [...]. Atsižvelgiant į tai, ramybė gyvenamosiose patalpose turi įsivyrėti nuo 19 val. ANK 488 straipsnyje nustatyta administracinė atsakomybė už viešosios rimties trikdymą gyvenamosiose patalpose tik vakaro ir nakties metu, o nukentėjęs asmuo ne vienas, o mažiausiai du, kadangi ANK 488 straipsnyje įvardijama daugiskaitos forma. Atsižvelgiant į tai, vieno asmens parodymai nėra pakankamas pagrindas pripažinti asmenį kaltu dėl konkretaus nusižengimo padarymo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai vertina asmenų skunduose, prašymuose nurodytą informaciją dėl skleidžiamo triukšmo ir organizuoja patikrinimus pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje. Tokiu būdu, galima visapusiškai, išsamiai ir objektyviai ištirti ir įvertinti visas svarbias faktines aplinkybes bei nustatyti ar trikdoma viešoji rimtis. Jei yra trikdoma Jūsų ir kitų asmenų ramybė, poilsis ar darbas, galimus pažeidimus reikėtų tinkamai užfiksuoti, nes vieno asmens parodymai nėra pakankamas pagrindas pripažinti asmenį kaltu dėl konkretaus nusižengimo padarymo.

Suprasdami Jūsų nusiskundimus, 2026 m. balandžio 2 d. raštu Nr. A51-58478/26 kreipėmės į įmonės atstovus ir prašėme įspėti darbuotojus, kad laikytųsi teisės aktų reikalavimų,

gerbtų gyventojų teisę į poilsį, užtikrintų, kad langai ir durys būtų uždaryti, pagal galimybes sumažinti skleidžiamos muzikos lygį, o ypač vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu arba ją nurodytu metu išjungti arba ieškoti kitų sprendimo būdų skleidžiamam triukšmui mažinti.

Skunde nurodėte, kad 2026 m. vasario 14 d. kvietėte Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnus, tačiau apie patikrinimo rezultatus informacijos negavote. Savivaldybės turimais duomenimis 2026 m. vasario 14 d. pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo iš Įmonės nesame gavę. Savivaldybės Viešosios tvarkos grupė 2026 m. sausio 18 d. buvo gavusi pranešimą dėl skleidžiamo triukšmo iš Įmonės. Patikrinimo metu informacija pasitvirtino. Pareigūnai atsakingo asmens atžvilgiu taikė administracinio poveikio priemones.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai prieš atlikdami patikrinimus susisieki su Jumis ir informavo apie patikrinimų eigą ir tvarką bei nurodė, kad jei bus skleidžiamas triukšmas ar muzika, nedelsiant susisiekti su pareigūnais.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai K. S. ir J. T. pagal kompetenciją 2026 m. balandžio 4 d. apie 22.15 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2026 m. balandžio 5 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-9208/26. Patikrinimo metu pareigūnai nurodė, kad pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai M. S. ir V. M. pagal kompetenciją 2026 m. balandžio 10 d. apie 22.10 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2026 m. balandžio 11 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-9782/26. Patikrinimo metu pareigūnai nurodė, kad pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai M. L. ir Ž. J. pagal kompetenciją 2026 m. balandžio 11 d. apie 22.02 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2026 m. balandžio 12 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-9789/26. Patikrinimo metu pareigūnai nurodė, kad pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai K. A. ir A. K. pagal kompetenciją 2026 m. balandžio 17 d. apie 22.13 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2026 m. balandžio 18 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-10481/26. Patikrinimo metu pareigūnai nurodė, kad pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai E. U. ir J. B. pagal kompetenciją 2026 m. balandžio 24 d. apie 22.18 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2026 m. balandžio 25 d. surašė elektroninį pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-11094/26. Patikrinimo metu pareigūnai nurodė, kad pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negavo.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai V. M. ir A. R. pagal kompetenciją 2026 m. balandžio 25 d. apie 22.03 val. tikrino Jūsų skunde nurodytą informaciją ir 2026 m. balandžio 26 d. surašė el. pranešimą tarnybinės veiklos klausimais Nr. A121-11100/26. Patikrinimo metu pareigūnai nurodė, kad pranešimų dėl skleidžiamo triukšmo ar muzikos negavo.

Jei ateityje bus skleidžiamas triukšmas ar kitaip trikdoma Jūsų ir kitų asmenų ramybė, poilsis ar darbas vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu, siūlome triukšmo skleidimo metu, nedelsiant kreiptis į policijos pareigūnus ar Savivaldybę, kad atvykę pareigūnai galėtų tinkamai užfiksuoti daromus pažeidimus. Tinkamas duomenų surinkimas

ypač svarbus tiriant tokio pobūdžio galimus pažeidimus, nes tik surinkus neginčijamus įrodymus dėl viešosios rimties trikdymo galima kaltus asmenis patraukti administracinėn atsakomybėn.

Savivaldybės Licencijavimo ir leidimų skyrius nurodė, kad 2022 m. gruodžio 8 d. išdavė Įmonei licenciją Nr. A425E-216/22(2.17.2.99E-LIC) verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais kavinėje Name, nuo 9 iki 22 val.

Licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais galiojimas panaikinamas Įstatymo 34 straipsnio 16, 17, 18, 19 dalyse nustatytais atvejais. Taisyklių 51 punkte numatyta, kad valstybinės priežiūros institucijos, įsigaliojus pagal kompetenciją jų priimtiems nutarimams dėl nuobaudų skyrimo arba teismo nutarimams, nutartims dėl baudų už nustatytus Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10 punktų, 2 dalies 2, 3, 4, 6, 7, 8 punktų, 5–7 ir 9–11 dalių, 18 straipsnio 4 dalies 3 punkto, Taisyklių 36 punkto reikalavimų pažeidimus licencijų turėtojams skyrimo, taip pat Įstatymo 34 straipsnio 17 dalyje nurodytais atvejais privalo ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų apie tai raštu informuoti licenciją išdavusią instituciją.

Savivaldybės Licencijavimo ir leidimų skyrius nėra gavęs iš valstybinės priežiūros institucijų informacijos apie įsigaliojusius institucijų nutarimus dėl nuobaudų skyrimo ar teismo nutarimus, nutartis dėl baudų skyrimo, už kuriuos naikinamas licencijų galiojimas.

Atsižvelgiant į tai, panaikinti licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais adresu <...> [Name], neturi teisinio pagrindo.

Savivaldybės Organizacijos vystymo grupė nurodė, kad seniūnaitis yra gyventojų išrinktas gyvenamosios vietovės bendruomenės atstovas, veikiantis visuomeniniais pagrindais pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, kuriame nėra nustatyta seniūnaičio atleidimo iš pareigų tvarka, todėl jo veikla nėra vertinama ar nutraukiama administracine tvarka.

Seniūnaičio veikla susijusi su gyventojų atstovavimu, jų įtraukimu į vietos klausimų sprendimą, bendruomenės telkimu ir informacijos perdavimu Savivaldybei. Jūsų skunde nurodytos aplinkybės (dėl triukšmo, ūkinės veiklos ar galimų pažeidimų) nepriskirtinos seniūnaičio funkcijoms ar įgaliojimams. Atsižvelgiant į tai, seniūnaičio veiksmai ar neveikimas negali būti vertinami kaip pareigų pažeidimas. Savivaldybės Organizacijos vystymo grupė pasiūlys Savivaldybės Vilkpėdės seniūnui įtraukti šį klausimą į artimiausios seniūnaičių sueigos darbotvarkę, siekiant aptarti situaciją ir skatinti bendruomenės narių bei seniūnaičio bendradarbiavimą.

Jei ateityje pastebėsite, kad asmenys galbūt daro pažeidimus, apie tai praneškite policijai telefonu 112 ar naudodamiesi mobiliąja programėle „ePolicija“ [...].

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupei galite pranešti telefonu [...]. Savivaldybės padaliniai tik dalyvauja, bendradarbiauja užtikrindami viešąją tvarką, todėl neturi galimybės nuolat ir nedelsdami reaguoti į asmenų pranešimus apie galbūt padarytus pažeidimus. Viešosios tvarkos grupės pareigūnai dirba pirmadieniais–ketvirtadieniais nuo 6 iki 23 val., penktadieniais nuo 6 iki 24 val., šeštadieniais nuo 0 iki 6 val. ir nuo 8 iki 24 val., sekmadieniais nuo 0 iki 6 val. ir nuo 8 iki 22 val.“

2.5. Savivaldybė Seimo kontrolierę taip pat informavo, kad „2026 m. balandžio 2 d. raštu Nr. A51-58478/26 kreipėmės į Įmonę ir prašėme įspėti darbuotojus, kad laikytųsi teisės aktų reikalavimų, gerbtų gyventojų teisę į poilsį, užtikrintų, kad langai ir durys būtų uždaryti, pagal galimybes sumažinti skleidžiamos muzikos lygį, o ypač vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu arba ją nurodytu metu išjungti arba ieškoti kitų sprendimo būdų skleidžiamam triukšmui mažinti.

Savivaldybės Viešosios tvarkos grupės pareigūnai pagal kompetenciją 2026 m. balandžio 4 d. apie 22.15 val., balandžio 10 d. apie 22.10 val., balandžio 11 d. apie 22.02 val.,

balandžio 17 d. apie 22.13 val., balandžio 24 d. apie 22.18 val., balandžio 25 d. apie 22.03 val. tikrino Įmonę. Patikrinimų metu pareigūnai teisės aktų pažeidimų nenustatė.“

2.6. „Licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais galiojimas panaikinamas Įstatymo 34 straipsnio 16, 17, 18, 19 dalyse nustatytais atvejais.

Taisyklių 51 punkte numatyta, kad valstybinės priežiūros institucijos, įsigaliojus pagal kompetenciją jų priimtiems nutarimams dėl nuobaudų skyrimo arba teismo nutarimams, nutartims dėl baudų už nustatytus Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10 punktų, 2 dalies 2, 3, 4, 6, 7, 8 punktų, 5–7 ir 9–11 dalių, 18 straipsnio 4 dalies 3 punkto, Licencijavimo taisyklių 36 punkto reikalavimų pažeidimus licencijų turėtojams skyrimo, taip pat Įstatymo 34 straipsnio 17 dalyje nurodytais atvejais privalo ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų apie tai raštu informuoti licenciją išdavusią instituciją.

Savivaldybės Licencijavimo ir leidimų skyrius nėra gavęs iš valstybinės priežiūros institucijų informacijos apie įsigaliojusius institucijų nutarimus dėl nuobaudų Įmonei skyrimo ar teismo nutarimus, nutartis dėl baudų skyrimo, už kuriuos turėtų būti naikinamas licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais galiojimas.

Atsižvelgiant į tai, panaikinti 2022 m. gruodžio 8 d. Įmonei išduotos licencijos Nr. A425E-216/22(2.17.2.99E-LIC) verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais galiojimą adresu <...>, nėra teisinio pagrindo.“

2.7. „Įstatymo 18 straipsnio 9 dalys numato, kad savivaldybių tarybos, siekdamos užtikrinti viešąją tvarką ir visuomenės saugumą ir įvertinusios prekybos alkoholiniais gėrimais vietą, gyventojų, bendrijų, bendruomenių ar jų atstovų, asociacijų ar kitų institucijų raštu pareikštą nuomonę, policijos komisariatų pasiūlymus, turi teisę riboti laiką, kuriuo leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, nustatyti vietas ir (ar) teritorijas, kuriose draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, neišduoti licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais. Siekdama tinkamai įgyvendinti Įstatymo 18 straipsnio 9 dalies nuostatas, Savivaldybės taryba 2012 m. kovo 21 d. sprendimu Nr. 1-506 „Dėl Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo taisyklių tvirtinimo“ patvirtino Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo taisykles (toliau – Ribojimo taisyklės).

Ribojimo taisyklių 3.2 papunktyje numatyta, kad Savivaldybės Licencijavimo ir leidimų skyrius raštu kreipiasi į Ribojimo taisyklių 5 punkte nurodytas institucijas, jei yra gautas asmens motyvuotas prašymas riboti mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais laiką. Savivaldybės Licencijavimo ir leidimų skyrius nebuvo gavęs prašymo riboti mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais laiką Įmonėje Name.“

3. NVSC 2026 m. rugsėjo 11 d. raštu Nr. (10-12 15.1.1 Mr)2-37375 pateikė toliau nurodytą informaciją.

„Kaip nurodyta VAĮ nuostatose, viešojo administravimo institucijos teisės aktų įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę atlieka tik pagal teisės aktų nustatyta tvarka joms suteiktus įgaliojimus, vadovaudamosi priežiūrą ir kontrolę reglamentuojančiais teisės aktais. Pagal Valstybinės triukšmo kontrolės tvarkos aprašo¹ 1 punkte įtvirtintą nuostatą, NVSC pavesta vykdyti TVĮ 14 straipsnio 3 dalyje nurodytų triukšmo šaltinių (t. y. triukšmo šaltinių valdytojų naudojamų įrenginių, inžinerinių statinių ir sistemų, vykdomos ūkinės veiklos ir jos lemiamo triukšmo), išskyrus triukšmo šaltinius, kurių triukšmo kontrolė pagal TVĮ yra pavesta kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, valstybinę triukšmo kontrolę teisės aktų nustatyta tvarka.

¹ Valstybinės triukšmo kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Vyriausybės 2018 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 321 „Dėl Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo įgyvendinimo“.

Stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ribinius dydžius, triukšmo matavimo ir vertinimo bendruosius reikalavimus nustato Lietuvos higienos norma HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“² (toliau – Lietuvos higienos norma HN 33:2026).

Siekiant įvertinti stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo atitiktį Lietuvos higienos normos HN 33:2026 nustatytiems reikalavimams, turi būti atlikti laboratoriniai triukšmo matavimai. Pagal Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento³ (toliau – Kontrolės reglamentas) 48 punktu nustatytą reikalavimą, NVSC organizuojamus laboratorinius tyrimus (matavimus), reikalingus valstybinei visuomenės sveikatos saugos kontrolei vykdyti, atlieka Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija. Pagal Kontrolės reglamento 44 punkto nuostatas, pareiškėjas turi sudaryti galimybę atlikti laboratorinius matavimus (tyrimus), t. y. iš anksto suderintu laiku būti namuose ir leisti specialistams atlikti matavimus (tyrimus).

Laboratoriniams triukšmo matavimams organizuoti ir atlikti būtina žinoti gyvenamųjų patalpų, kuriose būtų sudarytos sąlygos atlikti matavimus, adresą, turėti kontaktinius duomenis ryšiui palaikyti, informaciją apie galimą triukšmo šaltinį ir jo veikimo laiką bei laiką, kada gyventojai gali sudaryti sąlygas matavimams atlikti. Pažymime, kad visuomenės sveikatos priežiūrą ir kontrolę reglamentuojantys teisės aktai nesuteikia NVSC pareigūnams teisės laisvai patekti į naudojamus statinius, butus ir kitas gyvenamąsias ar negyvenamąsias patalpas, todėl matavimai gyvenamosiose patalpose gali būti atliekami tik gyventojams sudarius sąlygas į jas patekti.

Pažymime, kad Visuomenės sveikatos saugos informacinės sistemos (VSSIS) duomenimis, NVSC Vilniaus departamentas nėra gavęs Pareiškėjos ar kitų Namo gyventojų skundų dėl Įmonės ūkinėje veikloje naudojamų stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo [...]. Atsižvelgdami į aukščiau išdėstytą teisinį reglamentavimą, informuojame, kad NVSC Vilniaus departamentas teisės aktų nustatyta tvarka galėtų įvertinti Įmonės veikloje naudojamų stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo atitiktį Lietuvos higienos normos HN 33:2026 nustatytiems reikalavimams, Jums pateikus Pareiškėjos ir (ar) kitų Namo gyventojų, sutinkančių sudaryti sąlygas matavimams jų gyvenamosiose patalpose atlikti, kontaktinius duomenis. Pareiškėja ir kiti Namo gyventojai taip pat gali tiesiogiai kreiptis į NVSC Vilniaus departamentą raštu (Kalvarijų g. 153, Vilnius), elektroniniu paštu (vilnius@nvsc.lt) arba per epaslaugos.lt portalą Elektroniniai valdžios vartai (epaslaugos.lt) VAĮ nustatyta tvarka.“

4. VPK 2026 m. rugsėjo 11 d. raštu Nr. 10-S-17183(1.44E-10) informavo Seimo kontrolierę:

4.1. „Informuojame, kad:

3.3.1. Patikrinus policijos registruojamų įvykių registrą, nurodytu laikotarpiu nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2026 m. rugsėjo 7 d. nustatyta, kad Name, iš viso užregistruoti 6 pranešimai dėl viešosios tvarkos pažeidimų, susijusių su Įmonės veikla. Į įvykius reagavę pareigūnai, atvykę į įvykio vietą, nė vienu atveju triukšmo fakto nenustatė. Pažeidimų nenustatyta,

² Lietuvos higienos norma HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“.

³ Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamentas, patvirtintas sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento patvirtinimo“.

pareiškimų negauta.

3.3.2. Reaguodami į gautus pranešimus, pareigūnai ne kartą bendravo su Įmonės vadove prevenciniais tikslais – įspėjo ją dėl galimos administracinės atsakomybės už triukšmo, trikdančio kitų asmenų ramybę, poilsį ar darbą, kėlimą vakaro, t. y. nuo 19 val. iki 22 val., ir nakties, t. y. nuo 22 val. iki 7 val., metu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio 1 dalimi, priminė teisės aktų reikalavimus ir paragino užtikrinti, kad vykdoma veikla netrikdytų aplinkinių gyventojų ramybės, poilsio ar darbo.“

4.2. „Papildomai informuojame, kad, siekiant užtikrinti gyventojų teisėtus interesus ir užkirsti kelią galimiems viešosios tvarkos pažeidimams, iki 2026 m. spalio 30 d. numatyta įgyvendinti šias prevencines priemones:

1. VPK Vilniaus miesto antrajame policijos komisariate Įmonės adresas bus įtrauktas į pareigūnų reagavimo teritorijoje planus ir bus periodiškai tikrinamas.

2. VPK Reagavimo valdybos pareigūnų bus prašoma vakarais periodiškai patikrinti nurodytą adresą, siekiant nustatyti, ar nepažeidžiama viešoji tvarka.

3. VPK Vilniaus miesto antrojo policijos komisariato bendruomenės pareigūnams bus pavesta pabendrauti su daugiabučio gyventojais, siekiant išsiaiškinti susidariusią situaciją, jos aplinkybes bei gyventojų lūkesčius.

4. VPK Vilniaus miesto antrojo policijos komisariato bendruomenės pareigūnams bus pavesta prevenciniais tikslais pabendrauti su Įmonės vadove, priminti teisės aktų reikalavimus ir atkreipti dėmesį į būtinybę užtikrinti, kad vykdoma veikla netrikdytų aplinkinių gyventojų ramybės, poilsio ar darbo.“

TYRIMUI REIKŠMINGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

Nacionalinės teisės aktai:

1. *Konstitucijos*:

5 straipsnis: „[...] Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

53 straipsnis: „Valstybė rūpinasi žmonių sveikata [...]. Valstybė ir kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių.“

2. *Seimo kontrolierių įstatymo (SKĮ) 22 straipsnio „Seimo kontrolieriaus sprendimai“ 1 dalis*: „Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: 1) pripažinti skundą pagrįstu; 2) atmesti skundą; 3) nutraukti skundo tyrimą.“

3. *Vietos savivaldos įstatymo (VSI)*:

4 straipsnis „Vietos savivaldos principai“: Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 5) teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais; [...] 7) savivaldybės bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo. Savivaldybės institucijų priimti sprendimai savivaldybės bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių; 8) savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant savivaldybės reikalus. Savivaldybės informuoja vietos gyventojus apie savo veiklą, sprendimų projektus, priimtus sprendimus ir sudaro sąlygas vietos gyventojams tiesiogiai dalyvauti planuojant ir įgyvendinant savivaldybės sprendimus; [...] 11) reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę. Savivaldybės institucijos ir įstaigos įstatymų nustatyta tvarka pagal kompetenciją privalo įvertinti ir motyvuotai atsakyti savivaldybės gyventojams ar jų atstovams į jų pateiktus pasiūlymus; 12) žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo. Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių; [...].“

6 straipsnis: viena iš savivaldybių savarankiškųjų funkcijų yra: „35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas.“

4. *Triukšmo valdymo įstatymo (TVĮ)*:

1 straipsnio „Įstatymo paskirtis“ 2 dalis: „Šio įstatymo tikslas – reglamentuoti veiklos, kurią vykdant skleidžiamas triukšmas, valdymą siekiant išvengti klausos sutrikimų ar netekimo, apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą bei aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio.“

3 straipsnis „Pagrindiniai triukšmo valdymo principai ir priemonės“: 1. Pagrindiniai triukšmo valdymo principai: 1) žmogaus apsauga nuo triukšmo – joks asmuo neturi būti veikiamas tokio lygio triukšmo, dėl kurio kyla pavojus jo gyvybei ir sveikatai; 2) žmogaus gyvenimo kokybės užtikrinimas; 3) visuomenės informavimas [...]. 2. Pagrindinės triukšmo valdymo priemonės: [...] 5) garso perdavimo mažinimas; 6) ūkinės veiklos sąlygų reglamentavimas ir triukšmo normavimas; 7) triukšmo kontrolė [...].“

13 straipsnis „Savivaldybių institucijų kompetencija“: „2. Savivaldybių vykdomosios institucijos, kiti pavaldūs viešojo administravimo subjektai: [...] 6) įgyvendina savivaldybės tarybos patvirtintuose savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatytas triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones; [...] 10) atlieka kitas triukšmo valdymo funkcijas, numatytas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose. 3. Savivaldybių institucijos privalo reikalauti, kad: 1) triukšmo šaltinių valdytojai [...] tikslintų ir keistų triukšmo šaltinių naudojimo trukmę ir konkretų šių šaltinių veiklos pradžios ir pabaigos laiką [...].“

22 straipsnis „Triukšmo kontrolė“: „1. Triukšmo kontrolė privaloma aglomeracijose ir zonose, kur triukšmas viršija arba gali viršyti ribinius dydžius. 2. Triukšmo matavimai atliekami standartizacijos norminių dokumentų nustatyta tvarka. 3. Triukšmo kontrolę atlieka šio įstatymo ir kitų teisės aktų įgalios valstybės ir savivaldybių institucijos.“

27 straipsnio „Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės“ 2 dalis: „Siekdamos apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, savivaldybių institucijos kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgalios institucija turi teisę laikinai: 1) apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą; 2) taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones; [...]“

30 straipsnis „Asmenų teisės“: Asmenys turi teisę Vyriausybės arba jos įgalios institucijos nustatyta tvarka: 1) iš valstybės ir savivaldybių institucijų gauti teisingą informaciją apie triukšmo lygius, triukšmo prevencijos ir triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimą, leidžiamus triukšmo normatyvus ir planuojamą naudoti triukšmo šaltinių pavojingumą sveikatai; [...] 3) reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai.“

5. Viešojo administravimo įstatymo (VAĮ):

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“: „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais [...]“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“:

4 dalis: „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo [...] turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo [...] gavimo dienos. [...]. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

33 straipsnis „Ūkio subjektų veiklos patikrinimai“: „13. Ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas: [...] 4) gavus skundą dėl ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo, kai įvertinus turimą informaciją kyla pagrįstų įtarimų, kad ūkio subjekto veikla gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms; [...]“

6. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (VSPĮ) 15 straipsnis „Nacionalinio visuomenės sveikatos centro kompetencija“: „Nacionalinis visuomenės sveikatos centras: [...]; 2) pagal asmenų prašymus, pranešimus, skundus vykdo visuomenės sveikatos saugos reglamentų (higienos normų), kurių kontrolė nėra pavesta kitiems viešojo administravimo subjektams, laikymosi kontrolę (valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę) pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytą kontroliuojamų sričių sąrašą [...]“

TYRIMUI REIKŠMINGA TEISMŲ PRAKTIKA

1. Konstitucinio Teismo (KT) praktika:

2018 m. balandžio 12 d. nutarimas Nr. KT6-N4/2018: „Kaip ne kartą yra konstatavęs KT, Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas suponuoja tai, kad visos valstybės institucijos ir pareigūnai turi vykdyti savo funkcijas vadovaudamiesi Konstitucija, teise, [...] taip pat turi tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus (*inter alia* 2015 m. lapkričio 19 d., 2016 m. liepos 8 d., 2018 m. kovo 2 d. nutarimai). Pažymėtina, kad konstitucinis atsakingo valdymo principas, aiškinamas kartu su Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms imperatyvu [...] (2016 m. liepos 8 d. nutarimas).“

2. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) praktika:

2007 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵-990/2007: „Viešojo administravimo subjektų veiksmai turi būti aiškūs, nedviprasmiški.“

2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012: „Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (KT 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT 2005-05-31 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). [...] kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).“

2014 m. gegužės 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A261-610/2014: „[...] viešojo administravimo subjektas, bet koku būdu gavęs informaciją apie galbūt padarytus pažeidimus, pagal savo kompetenciją turi patikrinti tokią informaciją, ją įvertinti ir reaguoti į ją nuostatų bei kitų teisės aktų nustatyta būdu. [...]“

2015 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015: „Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Taip pat šis principas suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012; 2013 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013; 2015 m. gegužės 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1316-756/2015).“

2017 m. rugsėjo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-805-492/2017 : „[...] Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013 m. sausio 16 d. nutartyje civilinėje byloje 3 K-3-112/2013 yra išaiškinęs, kad Asmens teisė į sveikatos apsaugą ir sveiką aplinką užtikrinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 ir 54 straipsniuose, kuriuose, be kitų nuostatų, įtvirtinta valstybės pareiga rūpintis žmonių sveikata, valstybės ir visos visuomenės pareiga saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių, nustatyti pagrindiniai Lietuvos valstybės aplinkos apsaugos politikos tikslai bei kryptys. [...]“

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) 8 straipsnis saugo asmens teisę į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, būsto neliečiamybę ir susirašinėjimo slaptumą. Nors Konvencijoje nėra aiškiai įtvirtintos teisės į švarią ir ramią aplinką, tačiau Europos Žmogaus Teisių Teismas savo jurisprudencijoje yra atskleidęs platesnį teisės į būsto neliečiamybę turinį, nurodydamas, kad asmuo turi teisę į būsto neliečiamybės gerbimą, reiškiančią ne tik teisę į atitinkamą plotą, bet ir teisę į ramų naudojimąsi juo. Teisės į būsto neliečiamybės gerbimą pažeidimai neapsiriboja konkrečiais ar fiziniais pažeidimais, pvz., neteisėtu patekimu į būstą, bet taip pat apima tuos, kurie nėra konkretūs ar fiziniai, pvz., triukšmas, tarša, kvapai ar kitos suvaržymo formos. Rimto pažeidimo priežastimi gali būti asmens teisės į būsto neliečiamybės gerbimą pažeidimas, jei asmeniui užkertamas kelias netrukdomai naudotis namų patogumais (Europos Žmogaus Teisių Teismo 2003 m. liepos 8 d. sprendimas byloje *Hatton ir kiti prieš Jungtinę karalystę*, pareiškimo Nr. 36022/97, 96 p.) [...].“

2023 m. balandžio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-261-575/2023: „Pagal esamą administracinių teismų praktiką, asmuo, nepriklausomai nuo dokumento, kuriuo kreipiasi į viešojo administravimo subjektą, pobūdžio (skundas, pareiškimas, prašymas), turi teisę, kad šis kreipimasis būtų išnagrinėtas ir į jį būtų atsakyta teisės aktų nustatyta tvarka (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-651-624/2018).“